

פרשת כי תצא

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. דיני המוציא שם רע ונערה המאורסה
- ב. השבת אבדה, פריקה וטעינה
- ד. חיוב קיום הדיבור
- ה. איסורי כלאים וחיוב ציצית
- ה. מחיית זכר עמלק
- ו. איסור החזרת הגרושה לאחר שנישאת
- ח. איסור הסגרת עבד, קדש, קדשה וריבית
- י. פסולי חיתון
- י. דיני שכר שכיר
- י. דיני ירושת הבכור
- כ. דיני אשת יפת תואר
- ג. מצות שילוח הקן ומעקה
- מ. דיני מצוות יבום וחליצה
- ע. דין תשלום בושת
- ע. דיני חתן בשנה הראשונה
- ק. לשמור על יושר המידות והמשקלות
- ש. דיני משכון
- ש. היתר אכילת פועל
- ת. דין שכחה ופאה דיני מלקות
- ת. דיני בן סורר ומורה
- ת. לשמור על קדושת הגוף והמחנה

שאלה לשולחן השבת

"בן סורר ומורה"

'ובן סורר ומורה נהרג על שם סופו, הגיעה תורה לסוף דעתו, סוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו מוצא, ועומד בפרשת דרכים ומלסטם את הבריות, אמרה תורה: ימות זכאי ואל ימות חייב.' (רש"י)

ונשאלת השאלה: הרי ידוע (סנהדרין מט:): שמיתת סקילה חמורה יותר ממיתת סייף, ואם כן - בן סורר ומורה, שאף אם אכן ילסטם את הבריות וליסטם חשוד על הרציחה, הרי רוצח נהרג רק במיתת סייף (סנהדרין נב:): ומדוע הוא נהרג כעת במיתת סקילה החמורה יותר?

מטרת השאלה
הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת.
ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת
(בצרוף מקורות, אם ישנם)
ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ואמר אל זקני עירו בננו זה סורר ומורה איננו שמע בקלנו זולל וסבא"

ישנם כמה הלכות מפליאות בדיני בן סורר ומורה, ובכללם המשנה (סנהדרין פ"ח מ"ב): "אכל בחבורת מצוה, אכל בעיבור החודש, אכל מעשר שני בירושלים, אכל נבילות וטריפות, שקצים ורמשים וכו' אינו נעשה בן סורר ומורה". דהיינו שאם אכל בשר ושתה יין מסעודת מצוה או אם אכל בשר נבילות וטריפות אינו נחשב בן סורר ומורה. ויש להבין מה ההסבר בזה, ובפרט צריך להבין מדוע אם אכל מנבילות וטריפות אינו נחשב לבן סורר, הרי לכאורה אם כשאכל דבר היתר אתה הורגו על שם סופו, אז כשאוכל כבר עכשיו דבר איסור בזלילה וודאי שצריך להורגו! והגמרא שם מביאה הסבר לכל אחד מן הדינים שאם אכל מסעודת מצוה, כיון שעוסק במצוה לא ימשך מזה לידי עבירה וממילא לא אומרים בו שנידון על שם סופו. ולגבי פטור האוכל נבילות וטריפות, מבואר שזה נלמד מהפסוק: "איננו שומע בקולנו" - בקולנו ולא בקולו של מקום. דהיינו שאכילה זאת צריכה להיות מותרת מן השמים. ולבאר ענין זה, נקדים את מאמר חז"ל (יומא כט.) "הרהורי עבירה קשים מעבירה", וביארו המפרשים הטעם, משום שאדם העובר עבירה מודע לכך שהוא חטא וזקוק למחילה ויחזור בתשובה על חטאו. אבל כשרק' הרהר בעבירה אינו מרגיש כך, אלא מבטל הוא את הדבר ואינו חושב שיש לו סיבה לשוב. עיקר הטעם שהורגים בן סורר הוא ע"ש סופו, אך אם אכל בשר טריפות או נבילות, עוד נמתין לו שישוב בתשובה שהרי יודע הוא שעבר על איסורי תורה, כל הבעיה מתחילה כשהבן אוכל מאכל עם "הכשר" ואינו מבין מה הבעיה ומה הפסול במעשיו, והוא שזולל מאכלי היתר, עליו חוששת התורה, שלא יפרוש ממעשיו הרעים, שכן אפילו אינו מעלה על דעתו שישנה בעיה כלשהי. לכן אומרת המשנה שאם אכל נבילות וטריפות, אינו נחשב לבן סורר ומורה, שעתיד הוא לחזור בתשובה, ורק אם אכל מאכלי היתר, אז יתדרדר ויעמוד ללסטם את הבריות. ואולי לכן נקרא בשם סורר ו"מורה" שמורה היתר לעצמו. וזהו ג"כ בתחילת הפרשה "כי תצא למלחמה על אויביך", וברש"י: 'במלחמת הרשות הכתוב מדבר', שעיקר מלחמת היצר הוא בדברי הרשות, ששם אדם מורה היתר לעצמו. (צינוי תורה)

"לא יהיה כלי גבר על אשה"

תרגום יונתן בן עוזיאל: 'לא יהיה גוללין דציצית ותפילין דהינן תקוני גבר על איתא'. דהיינו, שהתפילין נחשבים 'כלי גבר' ואין לאישה להניחם מפני האיסור המובא בפסוק: "לא יהיה כלי גבר על אשה". ויש לבאר אם כן את המסופר בדברי הגמרא (עירובין צו.): 'מיכל בת כושי היתה מנחת תפילין ולא מיחו בה חכמים'. ויש לומר: א. יש דעה בירושלמי שכן מיחו בה חכמים וזה לפי שיטת רבי יונתן בן עוזיאל. (החיד"א) ב. לבת מלך שהכל מכירים אותה, אין חשש בדין זה של כלי גבר. (הלבוש) ג. מיכל נזהרה בנקיות ולכן הותר לה. (המהרש"ל) ד. כל האיסור לאישה הוא כשעושה כן לשם נוי. (מהר"ם שיק ע"פ הט"ז) ה. ידעה שיש לה נשמה של גבר ולכן לא היה לה ולד. (יפה לב) ו. תלוי במחלוקת התנאים האם זו מצות עשה שהזמן גרמא. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'שאלה לשולחן שבת' תשפ"ד)

"ואספתו אל תוך ביתך"

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

העלון מוקדש לע"נ
ר' יצחק בן משה
ת.נ.צ.ב.ה.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. בגד שיש לו _____ חייב בציצית
- ב. יש לתת לו פי שניים בירושה
- ג. מילה נרדפת לציצית, הקשורה לפינות הטלית
- ד. אסור לשים בביתך (רמז: מכשול)
- ה. צטט את לשון הפסוק המלמד על השבת אבדה!
- ו. "לא תראה את חמור אחיך... נופלים בדרך _ מהם"
- ז. כיצד אוכל בן סורר ומורה?
- ח. מצווה הנעשית כאשר יבם אינו רוצה לייבם
- ט. מי שאינו _____ עליו לצאת מחוץ למחנה
- י. כך קרויה אלמנה ללא בנים כשלמת יש אח
- כ. בו מתקיימת מצות עוללות
- ל. על הטמא לטבול _____ ערב
- מ. אסור לתעב אותו
- נ. מילה נרדפת לריבית
- ס. כיצד שותה בן סורר ומורה?
- ע. פועל שכיר יכול לאכול מהם בעת הבציר כרצונו
- פ. משם שלחו מואב לשכור את בלעם
- צ. אשת יפת תואר צריכה לעשות אותן
- ק. אסור להניף חרמש עליה
- ר. שני דברים שאסור לחבול (למשכן) אותם
- ש. מצוה המקוימת כאשר נקרה קץ צפור בדרך
- ת. ומה יש לעשות לאם? ומה עם הבנים? (ציטוט)

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. חתן בשנתו הראשונה אסור ללכת ל-
- ב. אסור להביא לבית המקדש את מחירו
- ג. יש לעשות שם מעקה
- ד. אסור למשכנו (לחבול) מאלמנה (לאחר ההלוואה)
- ה. אסור להליץ אותה על העץ
- ו. "וכל ישראל _____"
- ז. לשון עירוב (רש"י)
- ח. מילה נרדפת למילה "נשא" (התחתן)
- ט. מילה נרדפת למשכון
- י. אסור להשאיר את המת _____
- ך. שם אסור שיהיה לך אבן ואבן
- ל. השי"ת מתעב את כל מי שעושה-
- ם. יש לזכור את אשר עשה השי"ת ל-
- ן. מותר ללבשו אך ללא עירוב צמר
- ס. "וקצותה את כפה לא _____ עיניך"
- ע. כך היה עם ישראל בדרך בצאתו ממצרים
- ף. -וכך הוא היה מרוב צמא בדרך
- ץ. שם יש לעמוד כשבאים לקחת מהלווה משכון
- ק. יש למחות את זכרם, כך נשבע ד' לעולם
- ר. אסור לחסום אותו כשהוא דש
- ש. כך יש לשמור על המחנה
- ת. צריך להישמר מאד בנגע ה _____

ואלה שמות

"זכור"

כמה אישים שונים בתנ"ך נקראו בשם 'זכריה'? (מעל 10 תשובות במדור התשובות)

מן המדרש

אמר רבי אבא בר כהנא, אמר הקב"ה: לא תהא יושב ושוקל את מצוות התורה כענין שכתוב: "ושקל בפלס הרים", אל תאמר הואיל ומצוה זו גדולה אני עושה אותה מפני ששכרה מרובה והואיל וזו מצוה קלה איני עושה אותה. מה עשה הקב"ה? לא גילה לבריות מהו מתן שכרה של כל מצוה ומצוה כדי שיעשו כל המצוות בתוכם. מניין? שנאמר: "נעו מעגלותיה לא תדע". למה הדבר דומה? למלך ששכר לו פועלים והכניס אותן לתוך פרדסו סתם ולא גילה להם מהו שכרו של עץ, כדי שלא יניחו דבר ששכרו מועט וילכו ויעשו דבר ששכרו מרובה. בערב קרא לכל אחד ואחד ואמר לו: "תחת איזה אילן עשית?" אמר לו: "תחת זה". אמר לו: "פלפל הוא, שכרו זהוב אחד". קרא לאחר ואמר לו: "תחת איזה אילן עשית?" אמר לו: "תחת זה". אמר לו: "שכרו חצי זהוב, פרח לבן הוא". קרא לאחר ואמר לו: "תחת איזה אילן עשית?" אמר לו: "תחת זה". אמר לו: "זית הוא ושכרו מאתיים זוז". אמרו לו: "לא היית צריך להודיע לנו איזה אילן שכרו מרובה כדי שנעשה תחתיו?!" אמר להם המלך: "אילו הודעתי לכם מתחילה כן, היאך היה כל פרדסי נעשה?" כך לא גילה הקב"ה את מתן שכרן של מצוות, חוץ משתי מצוות: החמורה שבחמורות והקלה שבקלות. כיבוד אב ואם, חמורה שבחמורות היא ומתן שכרה אריכות ימים, שנאמר: "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך", והקלה שבקלות היא שילוח הקן, ואף שכרה אריכות ימים, שנאמר: "שלח תשלח את האם וגו'" הוי כי יקרא קץ צפור לפניך. (ע"פ מדרש רבה)

מילה בפרשה

**בעל כס חלש ורפה, בא
למקום שמופיע רופא,
שנותן תרופה מבחילה,
אך לא ציית ולא בלע.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שימה חוץ"
איך יתכן לברך ברכה בבית הכסא לכתחילה?

****

"כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ד' אלוך בידך ושבית שבי"ו
ביאר הבן איש חי (חלק הדרוש), כי ידוע שאין דבר המכניע את
הקליפות והמשיטנים כמזמורי תהלים. לכן נקראים הם 'זמירות',
מלשון זימור, שמזמרים ומכריתים את העריצים. ואויבו של
ישראל הוא הנחש, וקודם אותיות 'נחש' באות אותיות 'זמר'. וזהו
שאמר הכתוב: "כי תצא למלחמה" - כאשר יוצא האדם למלחמה,
עליו להכין תחילה את כלי זינו, את נשקו הרוחני, הרמוז באותיות
שלפני "אויבך", שהוא הנחש, והן אותיות "זמר". ללמדך שזהו
עיקר נשקו של ישראל במלחמתו עם אויבו. ומסיים, כי לכל צרה
וצוקה מסוגלים מזמורי תהלים יותר מכל לימוד תורה.

"לא תלבש שעטנו צמר ופשתים יחדו"
באיזו מצוה נוספת בתורה מוזכרים צמר ופשתים באותו

פסוק?

****

מצאו נא בפרשה:

1. שמונה מילים רצופות המופיעות פעמיים באותם הטעמים.
2. שני פסוקים שמתחילים ומסתיימים באות ל'.
3. 4 זוגות שכתוב בהם 'יחדיו'.
4. שתיים מתוך שש הזכירות.
5. שניים מגלגל המזלות.
6. מילה בת שלוש אותיות שהגימטריא שלה היא 9. (2)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנאה וילדו לו בנים האהובה והשנאה והיה הבן הבכר לשנאה"
2. "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ד' גם דור עשירי לא יבא לכם בקהל ד' עד עולם"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: כיצד יתכן שנורה לאדם להניח תפילין של יד, ויחלוץ קודם את של יד? - אם יש לו רק תפילין של יד לפי רבינו תם, ותפילין של ראש לפי שיטת רש"י. (באר היטב לד סק"ג) **לסדר את הפרשה** - "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה". **חידון א' ת'** - ארבע כנפות, בכור, גדילים, דמים, השב תשיבם, והתעלמת, זולל, חליצה, טהור, יבמה, כרם, לפנות, מצרי, נשך, סובא, ענבים, פתור, ציפורניה, קמת רעך, רחיים רכב, שלח תשלח (שילוח הקז), תשלח - תקח לך. **חידון א' ת' הפור** - צבא, כלב, גג, בגד, נבלה, ישמעו ויראו, שעטנו, לקח (-אשה), עבוס, תלוי, כיסך, עוול, מרים, פשתן, תחוס, יגע, עיף, בחוץ, עמלק, שור, קדוש, צרעת. **ואלה שמות** - אחד מבני יעואל אבי גבעון, בן השלגי, משורר בימי דוד, שוער לאוהל מועד, שר שנשלח ע"י יהושפט, בן יהוידע הכהן, אבי אמו של המלך חזקיהו, בנו של ירבעם השני, לוי מבני קהת בימי יאשיהו, בן פשחור בן מלכיה הכהן, זכריה הנביא, בן אמריה מבני פרץ, מראשי האבות שעלו לארץ עם עזרא, משליחי עזרא לאדו בכספיא, משורר מבני אסף, אחד מבני עילם, כהן שסייע בחנוכת החומה. **שעשועי דאורייתא** - בנגעי בגדים. 1. פרק כד' פסוקים יח' וכו': "על כן אנכי מצוין לעשות את הדבר הזה". 2. "לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני ישראל", "לא יחבל רחים ורכב כי נפש הוא חבל". 3. "צמר ופשתים יחדיו", "בשור ובחמור יחדיו", "כי ישבו אחים יחדיו", "כי ינצו אנשים יחדיו". 4. "זכור את אשר עשה ד' אלקיך למרים", "זכור את אשר עשה לך עמלק". 5. "נערה בתולה", "שור אחיר". 6. "בגד", "ובא". **מילה בפרשה שופטים** - חבר. "לגיבוש סגל העובדים" - סגל = חבר, "הובא אחד הידידים" - אחד מהידידים = ידיד = חבר, "הקוסם הכפול הרשים" - קוסם אסור בפרשה: "חבר חבר", "ולנכד יעקב נתן נחשים" - לבנו של אשר קראו חבר, והקסם הוא שמצרף נחשים ועקרבים למקום אחד. **טמונות בפרשה** - 1. "ויתד תהיה לך על אונך" (כג, יד). 2. מסכת כריתות - "ספר כריתות" (כד, ג). 3. תגין באותיות "שעטנז" (גץ) (כב, יא). 4. "וחלצה נעלו" (כה, ט). 5. "לא יחבל רחים ורכב" (כד, ו). 6. 'פרצה קוראה לגנב' (רש"י כב, כג). 7. "ככה יעשה לאיש" (כה, ט). 8. 'החליף שה בכלב' (רש"י כג, יט). 9. 'ועשתה את ציפורניה' (כא, יב). 10. "לא תדרוש שלומם וטובתם" (כג, ז). 11. כרפס+דין=כרספדין [ע"פ אונקלוס, ציצית] 'גדילים' (כב, יב). 12. 'לא תוכל להתעלם. לכבוש עינך כאלו אינך רואה אותו' (רש"י כב, כג). 13. 'אפרוחים או ביצים' (כב, ו). 14. 'קבור תקברנו' (כא, כג). 15. 'גדר סביב לגג, ואונקלוס תרגם תיקא כעין תיק' (רש"י כב, ח). **טמונות בהפטרה** - 15. טמונות בהפטרה - 1. "לא חלה" (נד, א). 2. "האריכי מיתריך" (נד, ב). 3. "מי נח" (נד, ט). 4. "וצהלי" (נד, א). **שאלה לשלחן השבת פינחס** - שאלנו: בקרבנות המוסף של כל המועדות כותבת התורה בשם החג אף את מצוות המועד, ויש לבאר מדוע לא הזכירה התורה לגבי חג הסוכות את מצות הסוכה וד' המינים? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. שייך להיפטר מסוכה ע"י נסיעה שעוברי דרכים פטורים, ומדאורייתא כשחל סוכות בשבת אין מצוות ד' מינים נוהגת אלא במקדש. (ע"פ משך חכמה) ב. במדבר לא ישבו בסוכות משום שהיו להם ענני כבוד, ודיברה התורה אל הדור ההוא. (ע"פ המב"ט) ג. מה שכתוב "וחגתם חג לד'" הכוונה למצוות החג של השמחה והריקוד בחג הסוכות. (הדר יעקב)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: ternunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

5

3

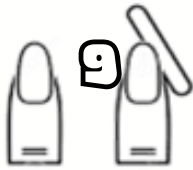
2

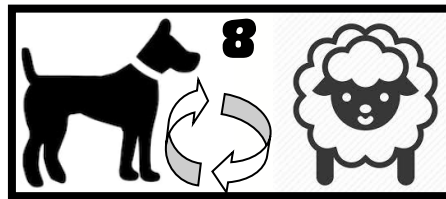
1

10

9

8

7

13

12

11

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם

'מגיפים בתריסיהם' (רש"י כג.)

15

14

הפטרת כי תצא "רני עקרה" (ישעיה נד' א' - י')

טמונות בהפטרה

כל הזכויות שמורות לאהרון ביין.

4

3

2

1